

სსფ-ს აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭომ „გაფართოებული დაფინანსების მექანიზმით“ მხარდაჭერილი პროგრამის მერვე მიმოხილვა დაასრულა

გავრცელდეს დაუყოვნებლივ

- მერვე მიმოხილვის დასრულებით მთავრდება სსფ-ს მიერ მხარდაჭერილი პროგრამა, რომელმაც საქართველოს შოკების მიმართ მდგრადობა და COVID-19 პანდემიასთან წარმატებით გამკლავების უნარი გაზარდა.
- მოსალოდნელია, რომ საქართველოს ეკონომიკა ზრდას 2021 წლის მეორე კვარტლიდან განაახლებს და წლის განმავლობაში მშპ 3.5 პროცენტით გაიზრდება.
- გონივრული მაკროეკონომიკური პოლიტიკისა და სტრუქტურული რეფორმების შენარჩუნება ეკონომიკის აღდგენის პროცესს უფრო მდგრადს და ინკლუზიურს გახდის.

ვაშინგტონი, კოლუმბიის ოლქი, 12 აპრილი, 2021: 9 აპრილს საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (სსფ) აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭომ საქართველოს ეკონომიკური რეფორმის პროგრამის მერვე მიმოხილვა ფორმალური განხილვის გარეშე¹ დაასრულა. ამ პროგრამას სსფ „გაფართოებული დაფინანსების მექანიზმის“ ფარგლებში 4 წლიანი დაფინანსებით უჭერს მხარს. ეს არის ამ პროგრამის ბოლო მიმოხილვა და მისი დასრულებისას საქართველოსთვის ხელმისაწვდომი გახდება 78 მილიონი SDR (დაახლოებით \$111 მილიონი აშშ დოლარი). ამ ტრანშის შემდეგ, საქართველოს მთლიანი ჩამორიცხვები 484 მილიონი SDR (დაახლოებით \$687 მილიონი აშშ დოლარი) იქნება.

გადაადგილებისა და ეკონომიკური აქტივობის შეზღუდვებმა ეკონომიკური ზრდა შეაფერხა და 2020 წელს ეკონომიკა 6.2 პროცენტით შემცირდა. ხელისუფლების მიერ გატარებულმა ზომებმა ხელი შეუწყო პანდემიით გამოწვეული ადამიანური დანაკარგის შემცირებას და მართებულად იყო მიმართული ყველაზე მოწყვლადი კატეგორიის დაცვისკენ. COVID-19-ის მეორე ტალღის წარმატებით გავლის და ვაქცინაციის დაწყების კვალდაკვალ, საქართველო პანდემიასთან ბრძოლაში, პოტენციურად, გარდამტეხ ეტაპზე დგას. შემდგომი ნაბიჯების შედეგად, COVID-19 საბოლოოდ კონტროლს უნდა

¹ სსფ-ს აღმასრულებელ დირექტორთა საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას ე.წ. 'დროის გასვლის' პროცედურის გამოყენებით, როდესაც წინასწარ ცნობილია, რომ წინადადება საბჭოსთვის მისაღება და მისი ფორმალური განხილვა საჭირო არაა.

დაექვემდებაროს, ეკონომიკა აღდგეს და მაკროეკონომიკური პოლიტიკის დისციპლინა რთულ გარემოშიც შენარჩუნდეს. საბაზო პროგნოზით, სწრაფი აღდგენა 2021 წლის მეორე კვარტალში დაიწყება და წლის განმავლობაში მთლიანი შიდა პროდუქტის 3.5 პროცენტისანი ზრდაა მოსალოდნელი.

2021 წლის ბიუჯეტი მართებულად აწვდის დამატებით მიზნობრივ დახმარებას მოწყვლად ოჯახებს და ბიზნესებს პანდემიის შედეგებთან გასამკლავებლად. თუ პანდემიის ახალი ტალღის გამო მეტი ფისკალური დახმარება გახდება საჭირო, პირველ რიგში, ბიუჯეტით დაგეგმილი ხარჯების პრიორიტეტულობა უნდა გადაიხედოს. გაზრდილი სახელმწიფო ვალი და მნიშვნელოვანი პირობითი ვალდებულებები, სანდოობის შესანარჩუნებლად ფისკალური წესის დაცვას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას სძენს. ფისკალური რისკების პროაქტიული მონიტორინგი კვლავ არსებითია და სახელმწიფო საწარმოების რეფორმის გატარება ხელს შეუწყობს ამ რისკების კონტროლსა და შემცირებას.

ერთმანეთის მიყოლებით მომხდარი შოკების შედეგად, რომლებიც უკავშირდებოდა ჯერ 2019 წლის მეორე ნახევარში მოგზაურობაზე შეზღუდვის დაწესებას, შემდეგ კი, 2020 წლის დასაწყისიდან პანდემიის გამოვლენას და, ასევე, ბოლო პერიოდში სავაჭრო პარტნიორის ვალუტის მერყეობის გადმოცემას, ლარი განმეორებადი ზეწოლის ქვეშ მოექცა. საქართველოს ეროვნული ბანკი სათანადოდ არის კონცენტრირებული ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებლის მიღწევაზე, რაც საქართველოს მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ჩარჩოს ქვაკუთხედს წარმოადგენს. პოლიტიკის განაკვეთის ბოლოდროინდელი ზრდა ინფლაციის მოლოდინების ზრდას უკავშირდება, იმ ფონზე, რომ ინფლაცია მის მიზნობრივ დონეს მეტნაკლებად ხანგრძლივი პერიოდის მანძილზე აღემატება. თუკი საგარეო სექტორიდან მომდინარე ზეწოლა შენარჩუნდება, შესაძლოა პოლიტიკის განაკვეთის შემდგომი ზრდა გახდეს საჭირო. მთლიანობაში, ინფლაციის თარგეთირების ჩარჩო, მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმთან ერთად, საქართველოს კარგ სამსახურს უწევს და ბაზრის გაუმართავი მუშაობის თავიდან ასაცილებლად მიმართული სავალუტო ინტერვენციები უნდა გაგრძელდეს.

ფინანსურმა სექტორმა მომგებიანობა 2020 წელსაც შეინარჩუნა და საბანკო სისტემამ შეძლო ადეკვატური ბუფერების შენარჩუნება COVID-19-ის შოკთან გასამკლავებლად, რაც კრიზისამდე არსებული საზედამხედველო რეჟიმის ეფექტურობას ასახავს. სამომავლოდ საზედამხედველო პოლიტიკამ უნდა დააბალანსოს, ერთი მხრივ, აღდგენის მხარდაჭერა და, მეორე მხრივ, პროაქტიულად გაუმკლავდეს უმოქმედო სესხების ზრდას. ბანკების

რეზოლუციის ახალი ჩარჩო ფინანსურ მდგრადობას კიდევ უფრო მეტად გააძლიერებს.

გონივრულ მაკროეკონომიკურ პოლიტიკასთან ერთად, მდგრადი და ინკლუზიური აღდგენის პროცესისთვის აუცილებელია სტრუქტურული რეფორმების გაგრძელება. მოკლევადიან პრიორიტეტებში შედის გადახდისუნარობის ჩარჩოს კანონმდებლობის ამუშავება COVID-19 შოკის შედეგებთან გასამკლავებლად და განათლების რეფორმა.

ცხრილი 1. შერჩეული ეკონომიკური და ფინანსური მაჩვენებლები, 2018-21

	2018	2019	2020	2020	2021	2022
	მიმოხილვ 7-ის 1/ ფაქტი პროგნოზი წინასწარი პროგნოზი					
	((წლიური ცვლილება, პროცენტი, თუ სხვა მითითება არაა))					
ეროვნული ანგარიშები და ფასები						
რეალური მშპ	4.8	5.0	-5.1	-6.2	3.5	5.8
ნომინალური მშპ (მლრდ ლარი)	44.6	49.3	49.9	49.4	53.3	59.3
ნომინალური მშპ (მლრდ აშშ დოლარი)	17.6	17.5	16.2	15.9	16.2	18.1
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (ათასი აშშ დოლარი)	4.7	4.7	4.4	4.3	4.4	4.9
მშპ დეფლატორი, პერიოდის საშუალო	4.3	4.9	5.2	6.9	5.2	3.8
სფ ინფლაცია, პერიოდის საშუალო	2.6	4.9	5.2	5.2	3.8	2.7
სფ ინფლაცია, პერიოდის ბოლო	1.5	7.0	3.5	2.4	5.0	2.4
ინვესტიციები და დანაზოგი	(მშპ-ს პროცენტი)					
მთლიანი ეროვნული დანაზოგი	21.4	24.2	16.6	14.6	13.2	16.5
ინვესტიციები	28.1	29.3	26.4	26.9	24.1	24.4
სახელმწიფოს მიერ	6.4	8.0	8.1	8.6	7.9	6.9
კერძო სექტორის მიერ	21.7	21.3	18.3	18.4	16.2	17.5
კონსოლიდირებული ბიუჯეტი	(მშპ-ს პროცენტი)					
შემოსავლები და გრანტები	26.4	27.1	24.9	25.1	25.2	25.7
მშ. საგადასახადო შემოსავლები	23.4	23.7	21.8	22.2	22.6	23.1
ხარჯები	29.2	29.6	34.2	34.9	33.3	30.1
მიმდინარე ხარჯი	21.3	21.4	25.9	26.2	25.2	22.9
კაპიტალური ხარჯი და ბიუჯეტის მიერ						
გაცემული სესხი	7.9	8.2	8.3	8.7	8.1	7.2
წმინდა სესხება/დაკრედიტება (GFSM 2001-ის მიხედვით)	-0.8	-1.8	-8.8	-9.2	-7.4	-3.7
მოდფიცირებული წმინდა სესხება/დაკრედიტება (დეფიციტი სსფ-ს პროგრამის განმარტებით) 2/	-2.3	-2.1	-9.0	-9.3	-7.6	-4.0
საჯარო ვალი 3/	38.9	40.4	56.3	60.0	60.8	58.2
ფინანსები და კრედიტი	31.6	32.0	44.3	47.5	49.6	45.5
კერძო სექტორზე გაცემული კრედიტი (წლიური % ცვლილება)	(პროცენტი, თუ თუ სხვა მითითება არაა)					
ფიქსირებული გაცვლითი კურსით	19.9	20.7	17.1	22.4	6.4	8.3
ფართო ფული (წლიური % ცვლილება)	17.7	16.1	10.0	9.0	5.5	8.6
ფართო ფული (მშ. დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში, წლიური % ცვლილება)	13.9	17.6	14.3	24.6	16.9	16.6
ფიქსირებული გაცვლითი კურსით	15.1	14.3	8.8	14.4	15.8	17.6
დეპოზიტების დოლარიზაცია (% წილი მთლიანში)	15.9	18.8	14.3	18.8	17.7	18.4
სესხების დოლარიზაცია (% წილი მთლიანში)	63.1	64.0	64.1	67.5	67.0	66.2
სესხების შეფარდება მშპ-სთან	57.1	55.4	56.9	55.7	55.0	54.9
საგარეო სექტორი	57.4	62.8	72.6	76.6	75.5	73.5
მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი	(პროცენტი, თუ თუ სხვა მითითება არაა)					
საკაპრო ბალანსი	-6.8	-5.1	-9.8	-12.3	-10.9	-7.9
საკაპრო ფასების შედარება (პროცენტული ცვლილება)	-23.4	-21.3	-17.1	-19.8	-18.9	-18.0
მთლიანი საერთაშორისო რეზერვი (მილიარდი აშშ დოლარი)	-5.1	2.9	4.8	5.2	-9.2	1.7
სსფ-ს კომპოზიტური საზომის მიმართ (მეურავი)	3.3	3.5	3.6	3.9	3.6	4.0
მთლიანი საგარეო ვალი	95.3	98.2	105.4	111.0	97.8	98.9
მთლიანი საგარეო ვალი, გარდა კომპანიათაშორისი)	101.0	105.6	127.0	124.8	133.9	126.2
ლარი დოლართან (პერიოდის საშუალო)	82.9	86.9	103.8	104.1	110.3	103.9
ლარი ევროსთან (პერიოდის საშუალო)	2.53	2.82	...	3.11
REER (პერიოდის საშუალო; სამომხმარებლო ფასებზე დაყრდნობით 2010=100)	2.99	3.15	...	3.55
ეროვნული ანგარიშები და ფასები 2/	106.2	100.5	...	97.5

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული ცენტრი და სსფ-ს თანამშრომელთა გამოთვლები.
 1/ მეზვიდე მიმოხილვის დოკუმენტი იხილეთ ამ ლინკზე: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2020/12/18/Georgia-Seven-Review-Under-the-Extended-Fund-Facility-Arrangement-and-Request-for-49973>
 2/ მოდიფიცირებული წმინდა დაკრედიტება/სესხება (პროგრამის განმარტება) = წმინდა დაკრედიტება/სესხება გამოკლებული ბიუჯეტის მიერ გაცემული სესხები.
 3/ არ შეიცავს ისტორიულ საშინაო ვალს, რაც თავისმხრივ მშპ-ს 1.2 პროცენტს შეადგენს.